

معرفی کتاب گوهرنشان ادب

آزاده نباتچیان^۱

گوهر نشان ادب: مصاحبه تاریخ شفاهی با احمد سمیعی گیلانی

مصاحبه، تدوین و تحقیق: پیمانہ صالحی

شمارگان ۵۰۰ نسخه

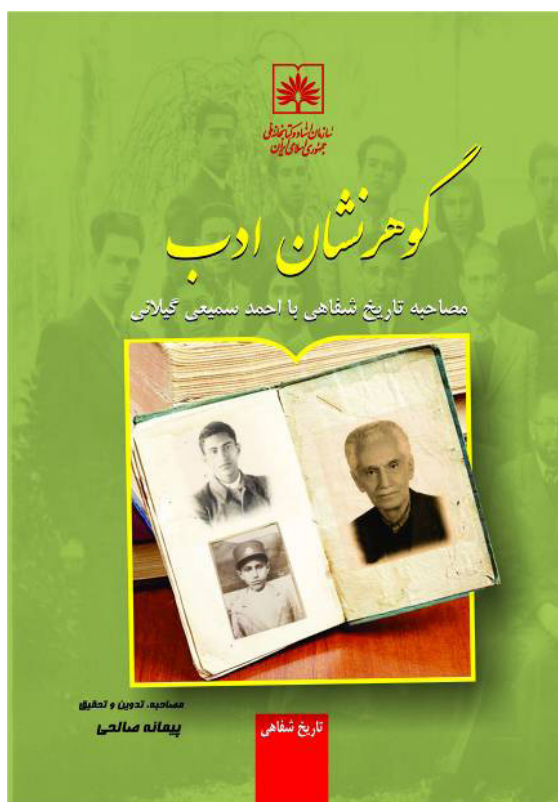
چاپ اول اسفند ۱۳۹۵

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

ناشر: انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۱. کارشناس تاریخ شفاهی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران؛ a.nabatchyan.az@gmail.com

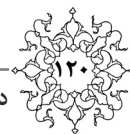

کتاب گوهرنشان ادب، مصاحبه تاریخ شفاهی با احمد سمیعی گیلانی، روزهای پایانی سال ۱۳۹۵ از سوی انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران منتشر شد و در اختیار جامعه پژوهشی قرار گرفت. این کتاب در ۲۰۵ صفحه تنظیم شده که علاوه بر یادداشت ناشر و مقدمه، دارای هشت فصل و چهار پیوست (کارنامه، گزیده تصاویر، نمایه و کتابنامه) است.

احمد سمیعی گیلانی، ویراستار و مترجم و سرپرست گروه ادب معاصر فرهنگستان زبان و ادب فارسی، یکی از چهره‌های برجسته ادب و فرهنگ ایران زمین است که سرگذشت زندگی‌اش با پیشینه فن ویرایش در ایران گره خورده است. گوهرنشان ادب، حاصل مصاحبه‌ای هفت ساعته با ایشان، در شش جلسه است که در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ انجام شد ولی چاپ و انتشار آن، اواخر سال ۱۳۹۵ امکان پذیر شد.

گوهرنشان ادب، با این جمله از متن مصاحبه از قول استاد سمیعی آغاز می‌شود: «ویراستاری فن است که معلومات، تجربه، ممارست، استعداد، و شمه انتقادی از ملزومات آن است. ویراستار باید به کارش عشق داشته باشد و آن را هدفمند انجام دهد». تدوینگر در مقدمه کتاب، برای آشنایی

خوانندگان با مباحثی که در فصل‌های مختلف کتاب مطالعه می‌کنند، به شرح مواردی نظیر ضرورت ویرایش آثار، پیشینه ویرایش متون و نقش ویراستار در صنعت چاپ و نشر پرداخته و پس از آن در مورد شخصیت احمد سمیعی و شیوه تنظیم مطالب، نکاتی را درج کرده است.

فصل‌بندی کتاب براساس تاریخ فعالیت‌های راوی شکل گرفته است و هر فصل با پرسش مصاحبه‌گر آغاز می‌شود و موضوعات مرتبط با آن، در حین پرسش و پاسخ آشکار می‌شود. در انتهای هر فصل نیز پی‌نوشت‌های تدوینگر آمده است که با بهره‌گیری از کتاب‌های مرجع و مرتبط با موضوع کتاب نگاشته شده و اشخاص، مکان‌ها و موضوعات را مستندسازی کرده و منابع بسیاری را فراروی خوانندگان قرار داده است.

فصل اول گوهرنشان ادب، به ویژگی‌های خانواده و شرح دوران نوجوانی مصاحبه‌شونده در رشت می‌پردازد. در فصل دوم دوران دانشکده ادبیات دانشگاه تهران و بهره‌گیری از محضر استادان بزرگی نظیر بدیع‌الزمان فروزانفر و ملک‌الشعراى بهار به تفصیل به خوانندگان ارائه می‌گردد. فصل سوم به فعالیت در بنگاه راه‌آهن دولتی ایران و دوران فعالیت‌های سیاسی راوی اختصاص دارد. فصل چهارم به نحوه یادگیری زبان فرانسه، نخستین ترجمه‌ها، شیوه‌های ترجمه، مهارت‌های مترجم و وضعیت ترجمه متون پرداخته است. فصل پنجم پیشینه ویرایش متون در ایران را با ذکر فعالیت‌های مؤسسه فرانکلین، سازمان ویرایش و بنگاه ترجمه و نشر کتاب، به تصویر می‌کشد. فصل ششم به اقدامات مؤثر مرکز نشر دانشگاهی پرداخته و نحوه انتشار مجله نشر دانش و دوره‌های آموزشی این مرکز را بررسی می‌کند. فصل هفتم به کارکردهای فرهنگستان زبان و ادب فارسی در حوزه ادب معاصر، مدیریت گروه ادب معاصر و انتشار نامه فرهنگستان اشاراتی دارد. فصل هشتم نیز به پیشینه ترجمه فرهنگ آثار و شخصیت‌های مؤثر در انتشار آن و ذکر سایر فرهنگ‌های معاصر اختصاص دارد.

علاوه بر این، در بخش کارنامه که فعالیت‌های علمی و پژوهشی مصاحبه‌شونده را شامل می‌شود، کتاب‌ها (تألیف، ترجمه و مقدمه)، مقالات (نشریات و فرهنگ آثار) و سخنرانی‌ها به تکفیک درج شده که در آگاهی خوانندگان نسبت به شناخت دقیق شخصیت استاد احمد سمیعی گیلانی بسیار مؤثر است.

مطالعه کتاب گوهرنشان ادب برای ویراستاران، مترجمان و پژوهشگران زبان و ادب فارسی، به‌خصوص محققان حوزه ادب معاصر، مفید خواهد بود. همچنین علاقه‌مندان مباحث تاریخ شفاهی را با این شیوه پژوهشی آشنایی بیشتری می‌دهد.

